

Tesalonaika Tere 2 Poolnoj Tesalonaika yoŋoo Tere ano 2 kolooro. Jen-asa-asari

Tesalonaika uumeleenj tuuŋ uutanonj Kraist kawaatiwaajonj mambonjgi tosianonj “Mono karo,” jegi tosianonj “Qaa ii qolοŋmolοŋgoya,” kaeŋ lansanj jeŋ sisau ama laligogi. Tosianonj “Pombaa kaka kambanjanonj mono kaŋ kuuro,” jeŋ moma laarigi. Kawaajonj “Poolnoj Tere Tesalonaika ano 2 kolooro,” buk ii oonj qaa ii jeŋ asariro. Poolnoj qaa qolοŋmolοŋgoya ii mindingonj kania kokaeŋ injsaano: Kraistwaa kaka kambanjanonj dodowiwaati, kamban iikanonj ejemba nanamemengjanonj dogon boliwaa. Kaeŋ boliro eja tania moŋ qata Jeulalan Toya iinonj asugij wala aasanjgoyanonj laligonj kanageŋ Kraist asuganonj tuarenjeŋ ama muŋ ejemba kantri so galeŋ koma oŋombaa.

Tosianonj Tesalonaika uumeleenj tuuŋ kakasililinj meŋ oŋongi siimbobolo moma laligogi. Kawaajonj aposol Poolnoj qaa waŋa tosaaŋa kokaeŋ jeŋ asariŋ oŋono, “Oŋo mono kaparaŋ koma kotiŋ Pombo qokotaŋ nama moma laariŋ laligowu.” Qaa kota moŋ ii kokaeŋ jeŋ asariro, “Niinoj neŋauruna yoŋowo laaligonana naŋgonj aowombaajoŋ gawoŋ meŋ laligoninji, oŋo mono iikawaa so injarere laaligo mesaonj oŋoŋgia nene apu mokoloŋ ii neŋ

laligowu ano gawoŋ awaa awaa kaparaŋ koma
jegenja nama men laligowu.”

Buk kokawaa bakaya waŋa 5 ii kokaŋ:

Qaa mutuya 1.1-2

Keraqeeango moma oŋoma aisoŋ mepeseeja
1.3-12

Kraistnoŋ kawaatiwaa qaaya kuma oŋonja 2.1-
17

Nanamemeŋ dindiŋa ambutiwaajooŋ kuŋ
oŋonja 3.1-15

Terewaa qaa kota waŋa 3.16-18

¹*Pool, Sailas ano Timoti nononoŋ Tesalonaika uumeleeŋ kanageso oŋowo qaa amiŋ mobombaaŋooŋ tere oojoŋ. Oŋonoŋ Maŋnana Anutu ano Poŋ Jiisas Kraist yorowo qokotaŋ nanju.

² Maŋ Anutu ano Poŋ Jiisas Kraist yoronoŋ mono kaleŋmoriaŋ oŋoni luaeŋoŋ laligowu. Kianj.

*Siimbobolo momago mono oyaŋboyaaŋ
mokoloŋ laligowooŋa.*

³ Uumeleeŋ alaurunana, oŋoo momalaari-gianoŋ mamaga kotiiro korebore uukaleŋ ama aŋkejuti, sili iikanoŋ motomotooŋ oŋoo uu-gianoŋ seŋkeja. Kawaajoŋ nononoŋ oŋoojoŋ kamban so “Anutu dangiseŋ!” jeŋ mepeseen muŋkejoni, ii awaagadeeŋ sokonja. Buŋa qaa koma gbiligitwaajooŋ dangiseŋ jeŋkejoni, ii mono gawonanaga. ⁴ Sisiwerowero angosisiri kania kania ama oŋoŋgi momakejuti, ii kuuya kaparaŋ koma mokosiŋgoŋ boŋ qeŋ naŋgi momalaarigianoŋ mende sologoŋ loorija. Nononana

* **1:1:** Apo 17.1

kaaŋagadeeŋ iikawaa sunduya ii Anutuwaa kanagesoya kanagesoya yoŋoo jaagianoŋ jeŋ sele-nana oŋoojoŋ ama meŋ uma mepeseenkejoŋ.

⁵ Anutunoŋ qaa dindiŋagadeeŋ gosiŋ jeŋ tegoŋkeji, aŋgosisiri momogianoŋ mono iikawaa aiweseya koloja. Anutuwaa bentotoŋ uutanooŋ kouma laligojutiwaajoŋ siimbobolo mogi injiřo Siwe gomanooŋ ubutiwa so soraaya soro koloowutiwaajoŋ kaparaŋ komakeja. Kawaajoŋ koŋajiliŋ mende aŋgoŋ kono kamban kokaamba qagianoŋ umakeja. ⁶ Anutunoŋ dindiŋa koloojiwaajoŋ nama kakasililiŋ ama oŋomakejuti, ii mono kakasililiŋ iikayadeeŋ meleeno iyanġiaa qagianoŋ ubaa.

⁷ Qagianoŋ ubaato, kakasililiŋ moma laligojuti, oŋonoŋ mono oyaŋboyəŋ mokoloowuya. Poŋ Jiisasnoŋ gajobauruta ku-usuŋgiawo uŋuama yoŋowo Siwenonŋa kamaaŋ asugiwuti, kamban iikanooŋ mono nonowo motooŋ haamo mewuya. ⁸ Jiisasnoŋ gere bolaŋ uutanooŋ kamaawaa. Kaeŋ kamaaŋ ejemba Anutu mende moma muŋ Poiŋnana Jiisaswaa Oligaa Buŋaya mende teŋ komakejuti, ii mono iroŋa meleema oŋono siimbobolo kokaenŋ moma laligowuya: ⁹*Poiŋnoŋ mono “Yamagen (kozigen)!” jeŋ jaase-waŋjanonŋa konjoma oŋono Anutuwaa ku-usuŋa asamararaŋawonoŋ mende ubuyato, seleenŋen laligoŋ gere siawaa siimboboloya tetegoya qaa moma laligowu.

¹⁰ Poŋnoŋ eleema kawaati, kamban iikanooŋ tuuŋjuruta soraaya anana mono iwaa asama-

* **1:9:** Ais 2.10

raraŋa iima iikawaa so letoma “Oowe, Jiisas Poŋnana oowe!” jewoŋa. Moma laariŋ muninji, kuuya anana kaen waliŋgoniŋ ejemba omayanonj niniima “Yei!” jeŋ aaruŋ nambuya. Nononoŋ Jiisawaa kania naŋgoŋ jeniŋ oŋonoŋ kaŋagadeen ii moma laariŋ uugia meleeneŋgitwaajoŋ mono letoma jiilaleŋgiawo asariŋ nonowo motoŋ nambuya.

¹¹ Kaeŋ koloowaatiwaajoŋ nononoŋ kamban so oŋoojoŋ kokaeŋ qama kooliŋkejoŋ, “Anutunana, geenjo oŋooma iikawaa so mono nemuŋ koma oŋona soraaya soro koloŋ laligowu. Mono kuusunŋa ama inaan oŋona iwoi awaa kuuya ama mewombaa uusiŋgia kuuya koloodaborowa. Kaeŋ momalaariwaa gawoŋgia megi hoŋa kuuya koloowa.” ¹² Kaeŋ qama kooliniŋ Poŋnana Jiisas mepeseegi qatanonj oŋoojoŋ ama batugianonj akadamuyawo koloowaa. Ananaa Anutunana ano Poŋ Jiisas Kraist yoronoŋ kaleŋmoriaŋ oŋoni laligojutiwa so mono oŋoŋgio kaŋagadeen akadamugiawo koloowuya. Kiaŋ.

2

Poŋnoŋ kamambaajoy ano Jeulalaŋ Toyanoŋ asugiwaa.

¹ *Uumeleenj alaurunana, Poŋnana Jiisas Kraistnoŋ eleema kaŋ nunuano iwaanoŋ eu ajorooworjati, oŋo qaa ii mojuto, nononoŋ kokaeŋ qisiŋ qambaŋmambaŋ oŋonjoŋ:

² “Pombaa kaka kambaŋjanonj kaŋ kuuja,” haamo qaa kaen jegi doomorongianonj mono

* ^{2:1:} 1 Tes 4:15-17

iikanondeeŋ keno oŋopopo qeŋ rabubo. Qaa ii nomaen kolooro? Omejilaan moŋnoŋ eja moŋ qaganoŋ uro umbeumbenjanooŋ tururo uŋauŋia iima gejatootoo qaa jeŋ songiro me moŋnoŋ uugia kuumanjeŋ qaa ii jeŋ songiro kolooro? Tosianooŋ kokaen jewubo, “Pool alauruta yoŋonoŋ qaa ii terenoŋ ooŋ angi karo.” Qaa omaya iikawaajooŋ mono eeŋ totooŋ aaruŋ lalaŋanooŋ jeneŋgia ororo laligowubo.

³ Moŋnoŋ moŋ kaeŋ me kaeŋ tiligoŋ oŋombabotiaajooŋ mono galengia meŋ aŋ aŋ laligowu. Ii kokaembaajooŋa: Wala aiwese woi kokaen asugiri Poŋnoŋ iikawaa gematanooŋ kawaa: Ejemba kelemalelen yoŋonoŋ Poŋ jeulalaŋ ama gema qewuya ano Jeulalaŋ Toyanoŋ aŋo kaaŋagadeeŋ asuganoŋ asugiwaa. Anutunoŋ ii jeŋ tegoro gere sianoŋ kemebaa. Aiwese woi ii wala asugiri iikawaa gematanooŋ kamban somata ii kawaa. ⁴*Tuarenjeŋ Toya iinoŋ jaba-arambaraŋ ama aŋaa selia momboga meŋ ubaa. Ejembanooŋ iwoiwaa waeya meŋ mepeseeŋkejuti me qata beŋ qajuti, iinoŋ mono ii kuuya uŋuuguuŋ selia meŋ uma laligowaa. Kaanja laligoŋ Anutuwaa jiwowooŋ jigoŋoŋ uma jinkaroon duŋa koma “Anutu koloojeŋ,” jeŋ kantri kuuya galeŋ koma nonoma laligowaa.

⁵ Niinooŋ Tesalonaika oŋowo laligoweti, kamban iikanooŋ qaa ii jewe modaborogi. Oŋonooŋ ii dudu-uwubo. ⁶Jeulalaŋ Toyanoŋ alanzaŋ asugiwaati-waajooŋ amamaawaa. Naa iwoinoŋ kania aŋgoŋ komakeji, oŋonoŋ ii kamban kokaamba moju.

* **2:4:** Dan 11.36; Eze 28.2

Kambaŋa tororo kaŋ kuuwaati, iikanonjadeen mono asugiwaa.

7 Kamban kokaamba Jeulalaŋ Toyaa ku-usunja aasaŋgoya iikanonj mono koloŋ ejemba sololoon oŋomakeja. Asuganoŋ asugiwabotiwaa kania koŋangiji, iinoŋ ii mesaoro kana koloowaatiwaajon mamboma laligoja. **8-9** **Mambono kania kolooro iikanonjadeen mono afaaŋgoŋ asugiwaa. Satanoŋ Jeulalaŋ Toyaa sololoon nemuŋ koma muro aŋgoletotoya ii iigi kaitere kania kania qendeema oŋono jinjauŋ amakebuya.

10 Ejemba Anutunoŋ hamo qeŋ oŋombaaatiwaajon togoŋ qaa hoŋa buŋa qeŋ aowombaa siiŋa mende moma tondu laligoŋ gere sianonj kemebuti, iyoŋononj Jeulalaŋ Toyaa aŋgoletotoya ii iigi kaitere kania kania qendeema oŋono jinjauŋ amakebuya. **11** Kawaajon Anutunoŋ momo areŋ jinjauŋa uupaŋawo ii ano kolooro ejembanonj ii ku-usunjiajewo jeŋ seigi kanageso hoŋa yoŋononj sosogonj jo kelega gogoŋ qaaya qoloŋmoloŋgoya ii oŋanoŋ jeŋ moma laariwuya. **12** Kaniagianoŋ asuganoŋ asugiwatiwaajon Anutunoŋ momo areŋ jinjauŋa ii ano karo qagowuya. Ejemba qaa hoŋa mende moma laarinj uusiŋgi nanamemeŋ doogoyanoŋ ama osigit, Anutunoŋ mono kuuya iyoŋoo qaagia jeŋ tegoro gere sianonj kemebuya. Kianj.

* **2:8-9:** Ais 11.4 * **2:8-9:** Mat 24.24

Qaa hoŋa teŋ koma kaparaŋ koma kotiŋ nambu.

¹³ Yoŋoonoŋ kaen koloowaato, Pombaa wombo alauruna, oŋooŋoŋ kamban so “Anutu daŋgisen!” jeŋ mepeseenij sokonja. Ii gawonanaga. Anutunooŋ oŋo kanakanaiyanooŋga Siwewaa buŋa koloŋ letombutiwaajoŋ meweŋgoŋ oŋono. Iikawaa so qaa hoŋa moma laarigi Uŋa Toroyanoŋ meŋ soraiŋ oŋono laligoju. ¹⁴ Kaaŋ laligowutiwaajoŋ ama Oligaa Burŋa ano nonoonoŋ karo jeŋ asariniŋi, iikanooŋ oŋo oŋoono. Kaaŋ toroqen laligoŋ Poŋnana Jiisas Kraistwaa asamararanooŋ uma akadamugia wo koloowuya.

¹⁵ Kawaajoŋ uumeleen alaurunana, koŋbara mono mende qeŋ laligowu. Nononoŋ qaa kuma oŋoma jenananoŋ jeniŋ me terenoŋ ooniŋ iima mogiti, qaa kota ii mono qokotaŋ otaaŋ laligowu. Kiaŋ.

¹⁶ Poŋnana Jiisas Kraist aŋo ano Anutu Maŋnana yoronooŋ jopagoŋ nonoma kaleŋmoriaŋ qaganooŋ oyarboyaoŋ koloowombaajoŋ jejeromoŋromoŋa nononi iikawaajoŋ mamboma uluŋkoleŋ tetegoya qaa moma laligojoŋ. ¹⁷ Yoronooŋ mono uugia naŋgori gawoŋ awaa kuuya meŋ qaa awaa kuuya jeŋ laligowuti, iikanooŋ mono meŋ kotiŋ oŋoni laligowu. Kiaŋ.

3

Saanooŋ nonoojoŋ qama kooliŋ laligowu.

¹ Qaa tetegoya moŋ koi: Pombaa qaanoŋ seiŋ oŋoo batugianoŋ akadamuyawo kolooroti,

iikawaa so mono uulaŋawo gomaŋ tosianonj kaanjiadeej kema jeŋ seininj hoŋawo koloŋ kembaa. Kawaajoŋ uumeleeŋ alaurunana, onjononj mono nonoojoŋ ama Anutu qama kooliŋ laligowu. ² Ejemba kelemaleleŋanoŋ Anutu mende moma laariŋkeju. Kawaajoŋ ejemba kaamaaya doogoya yoŋonoŋ kakasililiŋ ama nonombubotiaaŋoŋ mono Anutuwaa qama kooliŋ laligogi sopa somoŋgoŋ nonombaa.

³ Kelemaleleŋ yoŋonoŋ bolijuto, Poŋ qaaya pondaj otaaŋkeji, iinoŋ mono meŋ kotiŋ oŋoma bologanongga sopa somoŋgoŋ oŋombaa. ⁴ Qaa jeŋ kotoŋ oŋoniŋi, oŋonoŋ ii kambaŋ kokaamba ano kanageŋ teŋ koma laligowuti, ii moma uuwoi mende anjoŋ. Nononoŋ Pombo qokotaanj nama kaeŋ mojoŋ.

⁵ Poŋnoŋ mono uugia meleema Anutuwō somoŋgoro uuŋopaya moma yagoŋ Kraist kaanja kaparaŋ koma mokosiŋgoŋ laligowu. Kiaŋ.

Injarere laligowombotiwaagaleŋ meme qaa

⁶ Uumeleenj alaurunana, nono oŋoŋgiaa aiŋgia otaaŋ lansaŋ laligowubotiaaŋoŋ kuma onjoninto, tosianonj kileŋ qaa baatanonj mende kema nepinepi tondu laligoju. Kawaajoŋ nono Poŋ Jiisas Kraistwaa qatanonj kokaeŋ jeŋ kotoŋ oŋonjoŋ: Oŋo mono uumeleenj alaurunana kaanja kuuya ii oŋomesaoŋ misiŋgoŋ siŋsiŋiŋ laligowu. ⁷ Nononoŋ oŋoo batugianonj nononanaa aiŋnoŋ lansaŋ qaagoto, qaa baatanonj laligonij. Kawaajoŋ nonoo kana lasunana otaawutiwaagaleŋ kania ii oŋoŋgio saanooŋ moju. ⁸ Nono injarere mende laligonij ano oŋoonoŋga

mombaanoj nene iwoi ii eeŋ mende neŋ laligonij. Qaago. Naŋgoj nonombutiwaa lombotanoj oŋoonoŋga mombaa qaganoj ubabotiwaajoj mono asaga gomantiinjä gawoŋ suulaŋsuulaŋ meŋ selenana qeŋ laligonij.

⁹ Anutunoj gawoŋa mewombaa ku-usuŋa nonono laligojoŋiwaajoj saanoj naŋgoj nonombutiwaa qaanoj uugia kuuŋ oŋombonagato, nonoo kana lasunana otaawutiwaa sili awaa qendeema oŋombombaajoj mojoŋ. ¹⁰ Oŋowo laligoninji, kambaŋ iikanoo kokaenj jeŋ kotoŋ oŋoniŋ: Gawoŋ memambaajoj togoji, iinooj mono nene kaanŋagadeenj mende newa.

¹¹ Oŋoo batugianoj tosianoj qaa baatanoj mende kema iyanŋiaa aiŋgiaa otaarj lansanj laligoju. Yoŋonoj gawoŋ hoŋa mende meŋkejuto, gawoŋ meme tanitani eeŋ laŋ ewaewaŋ koma iinoŋ wainoŋ mondoŋ tosia yoŋoonoŋ iwoi meŋ soon qewoloŋ qeŋ silemale laŋ laligoŋkeju. Oŋoo buju qaa moŋ ii kaeŋ karo moniŋ. ¹² Nononoj ejemba kaanŋa ii Poŋ Jiisas Kraistwaa qatanoj jeŋ kotoŋ uugia kokaenj kuujoŋ: Oŋo mono kemaqokotaŋkanaŋqokotaŋ mesaŋ zeŋ laligoŋ gawoŋ megı hoŋa kolooro oŋoŋgiaa nene apugia neŋ laligowu.

¹³ Oo uumeleenj alaurunana, oŋonoj gawoŋ awaa awaa meŋ iikanooj mono ataqataŋ mende ambu. ¹⁴ Nononoj tere koi ooŋ jeŋ kotoŋ oŋonjonji, moŋnoŋ ii mende teŋ kombatti eenj, oŋo mono uuta meleembatiwaajoj gamu qeŋ muŋ iima tiŋ iwo qaa qaa mende ama ainjoloŋ mende rama laligowu. ¹⁵ Kaanŋa laligoŋ kere

qaagoto, ala kaaŋa meŋ muŋ qambanŋmamban
koma muŋ laligowu. Kianŋ.

Qamakooli ano yeizozo qaa tetegoya

¹⁶ Poŋ luae Toyanoŋ aŋo mono kambaŋ so
nanamemeŋ kuuya kanoŋ luae qeŋ oŋono bonjoŋ
laligowu. Poŋnoŋ mono kuuya oŋowo laligowa.

¹⁷ Pool neeno yeizozogia neenaa boronanoŋ
oojeŋ. Tere kuuya oonkejeŋi, iikanooŋ neenaa
yeizozo qa tere koi neeno amakejeŋ. Qana
kokaeŋ oojeŋ: Pool*

¹⁸ Poŋnana Jiisas Kraistwaa kaleŋmoriaŋjanooŋ
mono kuuya oŋowo ewa. Kianŋ.

* **3:17:** Wala moŋnoŋ tiligoŋ Poolwaa qatanooŋ tere moŋ ano
sisau kolooro. Kawaajooŋ iyanŋaa borianoŋ qata ooro.

**Uumeleembaa Buŋa Tere Soomonongo Gbilia
The New Testament and portions of the Old
Testament in the Borong Language of Papua New
Guinea
Sampela hap Buk Baibel long tokples Borong long
Niugini**

Copyright © 2002, 2011 The Bible Society of Papua New Guinea

Language: Borong

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 9 Oct 2020

63589f8b-9426-5ce2-9520-ca0cf2b65c47